servicecentrum MER maasgouw echt-susteren roerdalen

UITVOERINGSPROGRAMMA

VERGUNNINGVERLENING TOEZICHT & HANDHAVING

GEMEENTEN MAASGOUW, ECHT-SUSTEREN EN ROERDALEN

2025

DOEL

Dit is het 'Uitvoeringsprogramma VTH 2024 in 1 oogopslag' van de colleges van de gemeenten Maasgouw, Echt-Susteren en Roerdalen.
Met dit uitvoeringsprogramma (UP) geven de colleges invulling aan de wettelijke verplichting om de uitvoering van de vergunningverlenende, toezichthoudende en handhavende taken - de VTH taken - te programmeren. De doelstelling is dat in 2024 door het verlenen van vergunningen, het houden van toezicht op de naleving van regels en waar nodig handhaven, de veiligheid wordt gewaarborgd, de overlast wordt beperkt en dat de kwaliteit van de leefomgeving wordt behouden en waar mogelijk verbeterd. Dat alles met een zo hoog mogelijke kwaliteit (die eveneens is vastgelegd in dit Uitvoeringsprogramma) en tegen zo laag mogelijke kosten (aan de uitvoerende MER-Omgevingsdienst is een taakstelling opgelegd).

OMGEVINGSDIENST

De gemeenten Maasgouw, Echt-Susteren en Roerdalen werken nauw samen op het gebied van bedrijfsvoering en backoffice dienstverlening in het Servicecentrum MER. Het Servicecentrum heeft als doel de opdrachtgevers en daarmee ook de inwoners in de MER-regio professioneel, efficiënt en nabij van dienst te zijn, tegen minder kosten. In 2013 is de eerste afdeling - de MER Omgevingsdienst (verder: MER-OD) - van start gegaan. De MER-OD is het antwoord van Maasgouw, Echt-Susteren en Roerdalen op de landelijke kwaliteitseisen op het gebied van het omgevingsrecht. Uitgangspunt bij de uitvoering van de VTH taken zijn de 5K's: Kwaliteit, Klantgerichtheid, Kostenreductie, Kwetsbaarheidsvermindering en Kleur Lokaal. Daarbij zet de MER-OD vooral in op het continu verbeteren van de kwaliteit van haar processen en producten, het leggen van verbindingen met de drie opdrachtgevers en het organiseren van bestuurlijke nabijheid.

RUD LIMBURG NOORD

De netwerk GR RUD Limburg Noord is een organisatie van en voor alle 15 Noord en Midden Limburgse gemeenten en de Provincie Limburg. Het netwerkconstruct heeft veel voordelen: efficiënte coördinatie/inzet van middelen, een beperking van (overhead)kosten, flexibel aan de veranderende omgeving aan te passen structuren en beperkt management. De netwerk RUD Limburg Noord verbindt professionals. Werk wordt op basis van uitvoeringsprogramma's verdeeld. Daarbij wordt kennis gedeeld – in kennisgroepen en via het lesprogramma van de RUD-academie – en gezamenlijk ontwikkeld. Er wordt voor elkaar gewerkt en afgerekend. Sinds 2019 is de RUD – op basis van een uitgevoerde zelfevaluatie – aan de slag met een verbetertraject. Dit verbetertraject is inmiddels ingehaald door een landelijk traject: het Interbestuurlijk Programma Versterking VTH-stelsel. Zie ook verderop in dit Uitvoeringsprogramma (onderdeel 'Ontwikkelingen').

TOTSTANDKOMING UITVOERINGSPROGRAMMA

Ten behoeve van de realisatie van dit uitvoeringsprogramma is tussen de drie MER-gemeenten en de MER-OD een proces afgesproken. De inhoudelijke voorbereiding van dit uitvoeringsprogramma heeft ambtelijk plaatsgevonden. Autonome wettelijke taken zijn vertaald – samen met de inhoudelijk betrokken professionals – in verwachte tijdsbesteding, op basis van aantallen en kengetallen (benodigde tijd per product). Hierbij zijn verwachte of reeds doorgevoerde wettelijke of decentrale ontwikkelingen meegenomen. Er is kritisch gekeken naar kengetallen. Op een enkel onderdeel heeft dit geleid tot een aanpassing van het kengetal naar boven of beneden, een en ander op basis van de meest recente inzichten.

Vooraf en tussentijds in het proces is overleg gevoerd met betrokken portefeuillehouders. Bestuurders zijn daarmee zoveel mogelijk in positie gebracht om hun bestuurlijke input (lees: lokaal gewenste aandachtspunten en projecten) te kunnen geven en noodzakelijke afwegingen te kunnen maken rondom capaciteit, formatie en prioriteiten. Daarmee hebben de bestuurders regie kunnen voeren op de totstandkoming van het uitvoeringsprogramma en daarmee de opdracht die aan de ambtelijke organisatie wordt gegeven.

Het eindconcept van het uitvoeringsprogramma is uiteindelijk ter besluitvorming aangeboden aan het DB van het Servicecentrum MER en vervolgens aan de drie colleges van Maasgouw, Echt-Susteren en Roerdalen.

RELATIE MET BELEID

Dit uitvoeringsprogramma is de uitwerking van de visie van onze gemeente op het terrein van het omgevingsrecht, zoals is vastgelegd in de relevante beleidsdocumenten met betrekking tot het omgevingsrecht, zoals coalitieprogramma, structuurvisies en inhoudelijke beleidsdocumenten. De vertaling van deze beleidsdocumenten voor het omgevingsrecht, vindt plaats in het Beleidsplan Uitvoering en Handhaving 2025. Het voorliggende Uitoeringsprogramma is daar weer de verdere concretisering van op het niveau van taken en projecten.

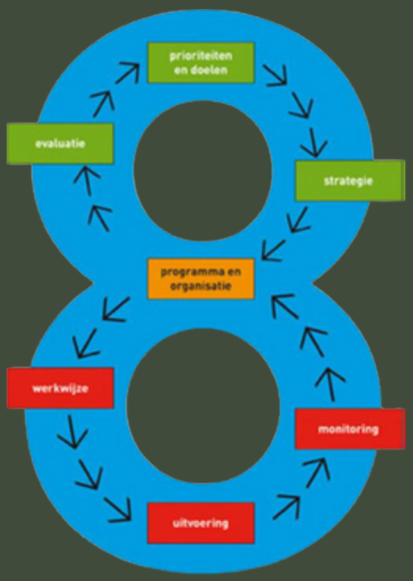

Dit uitvoeringsprogramma is tevens een uitwerking van de Landelijke kwaliteitscriteria VTH 2.3, die op 15 april 2022 in werking zijn getreden. Deze Landelijke kwaliteitscriteria zijn bedoeld om de uitvoering van vergunningverlening (de VTH-taken) door gemeenten en provincies in het Omgevingsrecht te professionaliseren en de kwaliteit in de organisatie te borgen.

De basis voor het berekenen van de benodigde capaciteit voor milieuvergunningverlening en milieutoezicht is gelegen in het toepassen van een probleem- en risicoanalyse. Deze probleem- en risicoanalyse is regionaal vastgesteld en maakt onderdeel uit van het Beleidsplan VTH van de RUD Limburg Noord.

BIJDRAGE AAN REALISATIE DOELEN

In het Beleidsplan Uitvoering & Handhaving 2025 zijn op basis van de hierboven aangeduide gemeentelijke beleidsdocumenten 5 concrete beleidsdoelen geformuleerd, die de richting bepalen van de uitvoering van de taken op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving door de Omgevingsdienst van het Servicecentrum MER. Deze 5 beleidsdoelen zijn:

1. Verlenen van een hoog dienstverleningsniveau binnen redelijke termijnen
2. Behoud en verbetering van de kwaliteit, fysieke veiligheid en duurzaamheid van de leefomgeving
3. Voorkomen van overtredingen en het verbeteren van naleefgedrag
4. Sterke relatie tussen bestuur en burgers
5. Het leveren van maatwerk met oog voor algemene belangen

De in dit Uitvoeringsprogramma beschreven taken dragen bij aan de realisatie van deze doelen. Dat gebeurt enerzijds door het toetsen van vergunningaanvragen aan de relevante regelgeving, het uitvoeren van toezicht en waar nodig het toepassen van handhaving. Anderzijds worden specifieke projecten geïnitieerd ter uitvoering van het vastgestelde beleid. Zowel de reguliere taken als de projecten komen in dit Uitvoeringsprogramma aan bod.

RELATIE MET FINANCIËLE CYCLUS EN BESCHIKBARE MIDDELEN

Er is berekend welke capaciteit bij de MER-OD nodig is om in het jaar 2025 de wettelijke taken en de projecten binnen het VTH-werkveld (vergunningen, toezicht en handhaving) te kunnen uitvoeren. Zie hiervoor bijlage 1 bij dit Uitvoeringsprogramma. De formatie die nodig is om deze taken te kunnen uitvoeren, is opgenomen in de Kadernota 2026 van het Servicecentrum MER en wordt in begrotingswijziging 2025-1 vertaald voor het lopende jaar 2025. De primaire begroting 2025 is immers vastgesteld voordat het Uitvoeringsprogramma 2025 gereed was. De in deze primaire begroting 2025 geborgde middelen zijn ontoereikend voor de uitvoering van de taken, die door de drie MER-gemeenten aan de MER Omgevingsdienst zijn opgedragen.

Adequate financiering vanuit de gemeenten voor de benodigde capaciteit is een voorwaarde voor het kunnen uitvoeren van dit Uitvoeringsprogramma. De drie gemeenten hebben aangegeven deze benodigde middelen aan de MER Omgevingsdienst ter beschikking te stellen. In bijlage 1 is een afdruk uit paragraaf 3.4 van de begroting van het Servicecentrum MER 2025 opgenomen. Deze bedragen linken 1-op-1 aan de bedragen die beschikbaar zijn in de gemeentelijke begrotingen 2025. Zoals hierboven aangegeven vindt nog een correctie plaats op de begroting 2025; de benodigde formatieuitbreiding van de Omgevingsdienst ten behoeve van de uitvoering van de opgedragen taken is vastgelegd in de Kadernota 2026, maar moet nog vertaald worden in een aangepaste begroting 2025.
Daarmee is financiering van de formatie die nodig is om de taken uit dit Uitvoeringsprogramma adequaat te kunnen uitvoeren geborgd.

Belangrijk hierbij is te vermelden dat daarbij wordt uitgegaan van de structurele beschikbaarstelling het VVGB-budget door de drie gemeenten. Het VVGB-budget wordt gezien als vaste financieringsbron van de gemeenten voor de Omgevingsdienst; deze voormalig provinciale bedrijven maken immers sinds 2014 structureel deel uit van het gemeentelijke takenpakket.

ONTWIKKELINGEN

Omgevingswet

De Omgevingswet (OW) – en de daarmee samenhangende Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb) – is per 1 januari 2024 in werking getreden. De OW heeft niet alleen impact op het wettelijk kader waaraan wij initiatieven van onze burgers en bedrijven toetsen, maar gaat veel verder. Het gaat om een totale dienstverleningsontwikkeling met gevolgen voor processen, werkafspraken en niet in de laatste plaats onze faciliterende houding naar de burgers en bedrijven van de drie gemeenten. De MER Omgevingsdienst organiseert deze nieuwe wetgeving en de bijbehorende dienstverleningsopgave gaandeweg, waarbij 'wat nodig is' zoveel mogelijk wordt gekoppeld aan de ontwikkelwensen van de medewerkers.

Dienstverleningsopgave

De MER-organisaties hebben zich tot doel gesteld om inwoners, ondernemers en ketenpartners een betere (online) dienstverlening te bieden. Ook willen de vier organisaties hun werk meer uniform, professioneler en gemakkelijker uitvoeren. Om concreet vorm te geven aan de gezamenlijke visie is er medio 2024 door de MER-organisaties een gezamenlijk programma Dienstverlening geformuleerd. Het streven van het programma is om vanuit de gezamenlijke visie op dienstverlening, en vanuit het perspectief van de klant ('van buiten naar binnen') de processen en informatiesystemen te uniformeren. We staan samen voor een complexe en grootse dienstverleningsopgave. Er komt meer ruimte voor particuliere ideeën en er is meer ruimte voor lokale afweging. En daarmee ligt de opgave er om nu beter onze burgers en bedrijven van dienst te zijn. Het zogenoemde initiatievenproces, een product vanuit de gezamenlijke aanpak van de drie gemeenten en de MER-OD is ons antwoord op de inhoudelijke eisen van de nieuwe wetten.

Digitalisering

De inwerkingtreding van de Omgevingswet wordt digitaal ondersteund door de nieuwe software Rx.Mission. Dit voorziet tevens in de aansluiting op het zogenoemde Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO). Doorontwikkeling van het DSO en Rx.Mission zal de komende jaren nog nodig zijn, ook met het oog op het realiseren van specifieke digitale deeloplossingen (zoals het decentraal loket voor APV-aanvragen). Deze doorontwikkeling krijgt inmiddels steeds meer vorm in bredere afstemming binnen Limburg (georganiseerd onder de vlag van SGIV). Ook andere digitale oplossingen zijn in ontwikkeling: de applicatie City Control voor onze boa's en de meldapp voor burgers (Fixi). Landelijke ontwikkelingen worden gevolgd. Zo is er steeds meer sprake van landelijke voorzieningen voor het delen van data op specifieke deelgebieden (Inspectieview Milieu, Basisregistratie Ondergrond, Register Externe Veiligheid). Dit levert veel extra werk op voor de MER Omgevingsdienst. De kost gaat hier voorlopig nog uit voor de baat.

ONTWIKKELINGEN

RUD Limburg Noord

Naast dit alles loopt er ook een ontwikkelopgave voor onze regionale (milieu)samenwerking in RUD-verband. Het ministerie heeft in 2023 bepaald dat onze huidige netwerk-RUD niet kan gaan voldoen aan nieuwe landelijke eisen. Inmiddels loopt er een traject om te komen tot een nieuwe, robuuste RUD Limburg Noord. De verwachting is dat deze in 2026 het licht gaat zien. Deze ontwikkeling zal effect sorteren op de taken en personele omvang van de Omgevingsdienst. Deze nieuwe RUD wordt immers een organisatie waarin mensen in dienst moeten treden. Dat betekent dat de Omgevingsdienst een aantal taken, alsmede de daarbij behorende formatie, zal gaan overdragen aan deze nieuwe RUD.

Taakspecifiek

Naast bovengenoemde meer algemene ontwikkelingen zijn er specifieke ontwikkelingen aan de orde binnen bepaalde taakvelden in het omgevingsrecht-domein. De belangrijkste daarvan met (mogelijke) impact op de formatie van de MER Omgevingsdienst zijn:

- ACT! - De regionale aanpak van ondermijning vraagt inzet van specialisten van de MER-OD
- Boa's - Door Maasgouw en Echt-Susteren is uitbreiding gevraagd van de boa-capaciteit, respectievelijk 1 fte en 3 fte per 1 januari 2025
- Bodem - Meer regionale aanpak vanuit RUD LN en meer aandacht voor bodemtoezicht. Daarnaast nieuwe registratieverplichting BRO
- Afvalwater/indirecte lozingen - Meer regionale aandacht vanuit RUD LN
- Wet Goed Verhuurderschap - Wet is van kracht sinds 2023, impact lijkt voorlopig mee te vallen. Wet betaalbare huur komt er nog bij, mogelijk met meer impact.
- Energietoezicht - Deze taak is inmiddels ondergebracht bij de RUD LN in verband met voorwaarden uit de landelijke subsidieregeling (SPUK THE)
- Actualisatie APV's - De APV's van de drie gemeenten zijn onderhevig aan veel (beleids)aanpassingen (evenementen, reclame, paracommercie, exploitatiestelsel)

TAKENPAKKET 2025

De gemeenten Maasgouw, Echt-Susteren en Roerdalen hebben voor 2025 het hierna uitgewerkte takenpakket belegd bij de MER-OD. Het takenpakket bestaat uit de wettelijk opgedragen taken op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving, aangevuld met specifieke projecten en lokale accenten en speerpunten. Per taakveld worden de aantallen geraamde en geplande werkzaamheden aangeduid. De bijbehorende capaciteit is uitgewerkt in bijlage 1.

Vergunningen en meldingen Wabo en OW

De MER-OD verleent vergunningen en behandelt meldingen klantgericht en integraal voor activiteiten op het gebied van o.a. bouwen, ruimtelijke ordening, milieu, aanleg, uitweg/inrit, monumenten, (asbest)sloop, kappen en brandveilig gebruik. Per 1 januari 2024 zijn de Omgevingswet en Wet kwaliteitsborging voor het bouwen in werking getreden. De impact van beide wetten op de omvang van de werkzaamheden bij de MER-OD is nog niet zodanig duidelijk dat hierop gedetailleerde ramingen kunnen worden gemaakt, bijvoorbeeld in de uitsplitsing in omgevingsvergunningen voor een omgevingsplanactiviteit en voor de technische bouwactiviteit. De daadwerkelijk benodigde capaciteit hangt daarnaast af van de economische situatie, de woningbouwopgave en het stikstofdossier. En ook de ingevoerde Wet kwaliteitsborging voor het bouwen staat weer onder druk. Bovendien leidt de nieuwe regelgeving nog altijd tot veel onduidelijkheid en juridisch uitzoekwerk, met bijbehorende extra druk op de capaciteit. Zoveel variabelen gelijktijdig maakt een adequate capaciteitsanalyse ontzettend lastig. Om die reden wordt vooralsnog uitgegaan van de ‘caseload’ 2024. Op basis van de werkelijke ervaringen in Q1 en Q2 kunnen mogelijk bijstellingen worden gedaan.

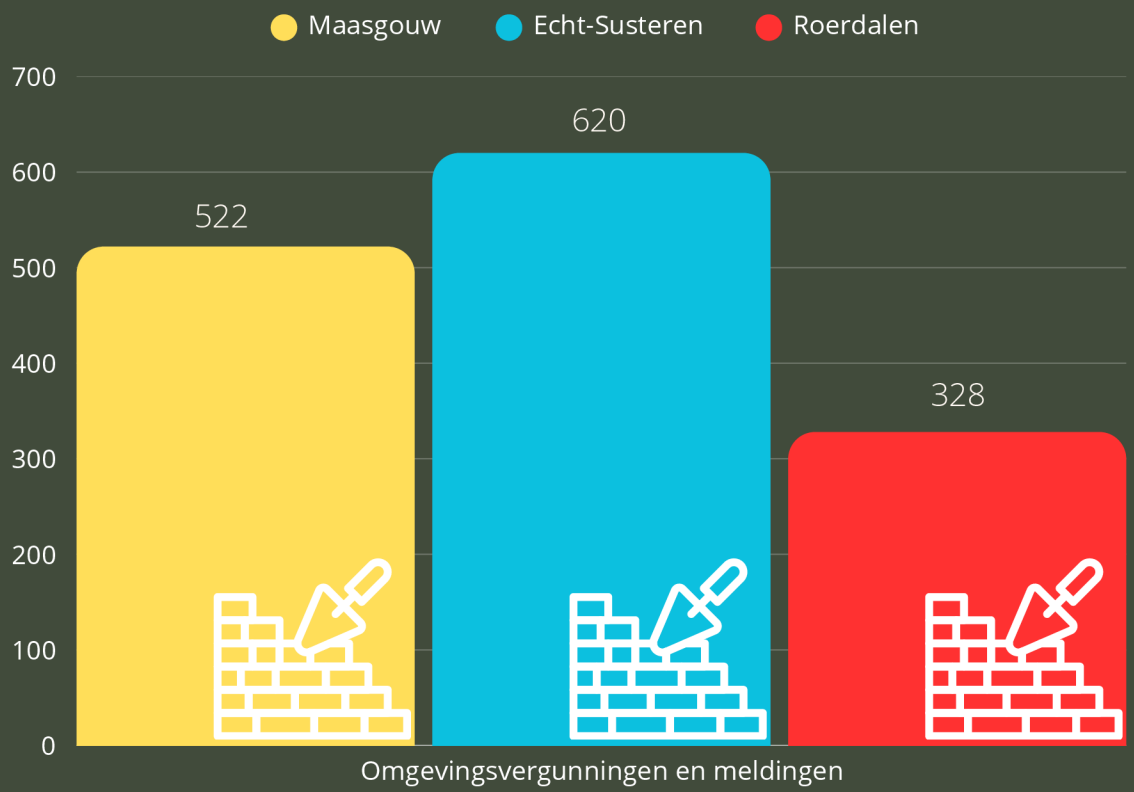

Vergunningen en meldingen APV

Het betreft hier de afhandeling van vergunningen en meldingen op grond van de APV (evenementen, reclame, exploitatie, sluitingsuur, venten, stoken, kledinginzameling, etc.) en enkele bijzondere wetten (bijv. Wegenverkeerswet, Alcoholwet). In 2020 en 2021 is het aantal af te handelen aanvragen en meldingen enorm gekelderd als gevolg van de Corona-crisis. In 2022 en 2023 bleven de aantallen APV-aanvragen nog steeds wat achter bij de raming, maar sinds 2024 is er sprake van stevig herstel. Er worden weer veel evenementen georganiseerd en in de horeca is ook weer sprake van meer activiteit.

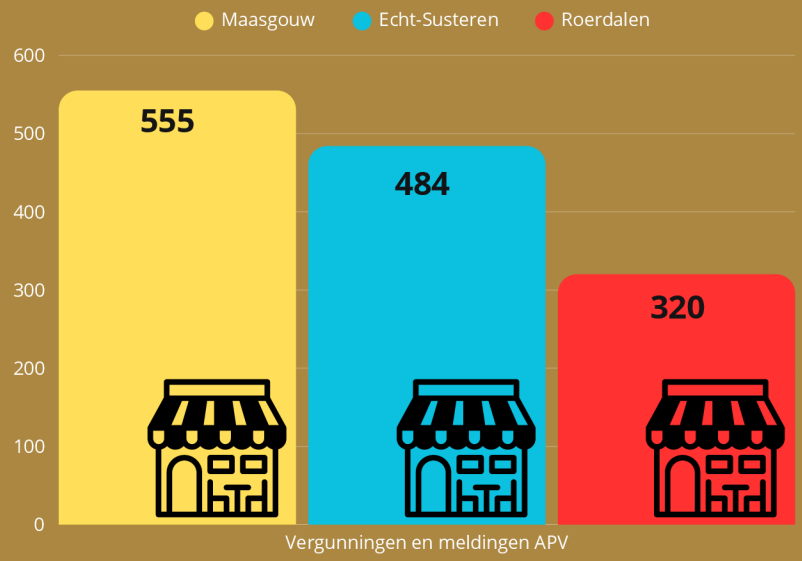

Vergunningen en meldingen APV

Bij de capaciteitsberekening is rekening gehouden met de impact van de vele recente wijzigingen in de APV's van de drie gemeenten (bijvoorbeeld de problematiek met betrekking tot de verhuurvergunning/exploitatievergunning in verband met huisvesting van arbeidsmigranten), alsmede met de toenemende aandacht voor de Bibob-toets. Voor 2025 wordt nagenoeg dezelfde raming aangehouden als in het uitvoeringsprogramma 2024.

Leges

De legesinkomsten waren in 2024 wederom torenhoog. Voor het eerst in het bestaan van de MER-OD werd de grens van € 4.500.000 gebroken. Deze enorm hoge legesinkomsten zijn niet alleen het gevolg van het hoge aantal bouwplannen, maar zeker ook van de omvang en complexiteit van die bouwplannen. Immers, hoe groter het bouwplan, hoe hoger het in rekening te brengen legesbedrag.

Voor de inschatting van het aantal omgevingsvergunningen voor 2025: zie de toelichting op de vorige pagina. Door de inwerkingtreding van de Omgevingswet is veel onzeker. Om die reden hebben gemeenten ervoor gekozen om de geraamde legesinkomsten 2025 op een vergelijkbaar niveau te houden als de geraamde inkomsten 2024.

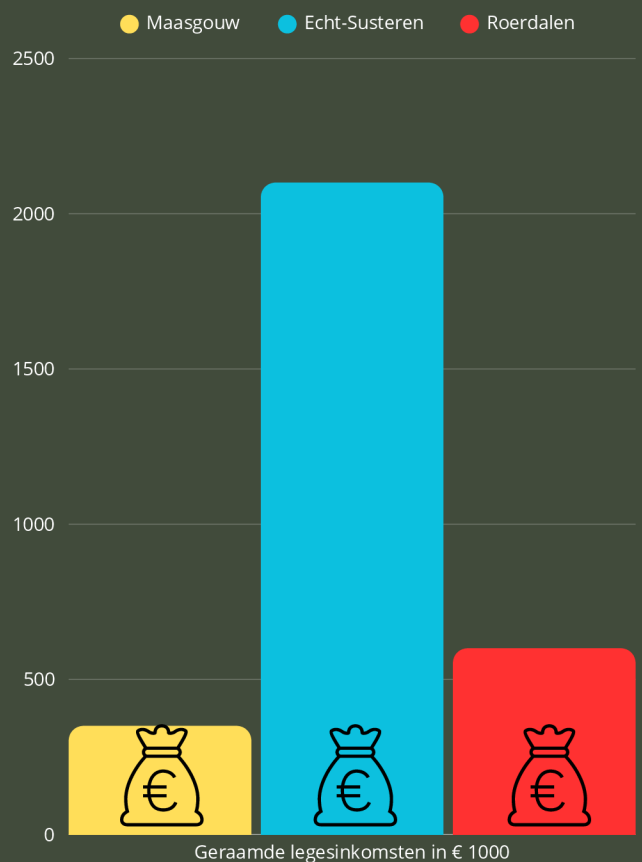

Geraamde legesinkomsten in € 1000

Toezicht bouwen

Nadat de omgevingsvergunning bouwen is verleend en de initiatiefnemer is begonnen met bouwen, wordt toezicht gehouden op de bouwactiviteiten. Toezicht vindt plaats bij de bouwwerken met hoge risico's op het gebied van constructieve veiligheid en brandveiligheid (grote bedrijfspanden, gebouwen met een intensieve gebruiksfunctie, woningen). Bouwwerken met lage risico's (kleine particuliere verbouwingen zoals aanbouwen, garages, overkappingen en dakkappellen, etc) worden niet gecontroleerd. Op 1 januari 2024 is de Wet Kwaliteitsborging voor het bouwen (WKB) in werking getreden. De wet kent een gefaseerde inwerkingtreding, waarbij ook nog eens een uitzondering is gemaakt voor de reikwijdte in fase 1: kleine particuliere verbouwingen vallen voorlopig niet onder de Wkb en genieten daarmee nog regulier gemeentelijk bouwtoezicht (gelet op beperkte risico's uitsluitend bij klachtmeldingen). Nieuwbouw valt wèl onder de Wkb, toezicht op nieuwbouwwoningen vindt dan ook alleen steekproefsgewijs plaats dan wel naar aanleiding van klachten of in overleg met de kwaliteitsborger.

De Wkb brengt naast minder werk op andere onderdelen extra werkzaamheden met zich mee: het beoordelen en verwerken van de bouwmelding, het borgingsplan en het dossier bevoegd gezag. Per saldo lijkt de impact op het totaal aan werkzaamheden bij de MER-OD niet heel groot. Opgeteld bij de onzekerheid omtrent de economische situatie in de bouwsector, de woningbouwopgave, het stikstofdossier en de effecten van de Omgevingswet, is bij bouwtoezicht om die reden het advies om ten opzichte van 2024 urenneutraal te ramen. Voor de wat langere termijn wordt rekening gehouden met een beperkte verlaging van de benodigde capaciteit. Al mert al wordt voor 2025 het aantal geraamde bouwcontroles gelijk gehouden aan de aantallen/UP-raming 2024

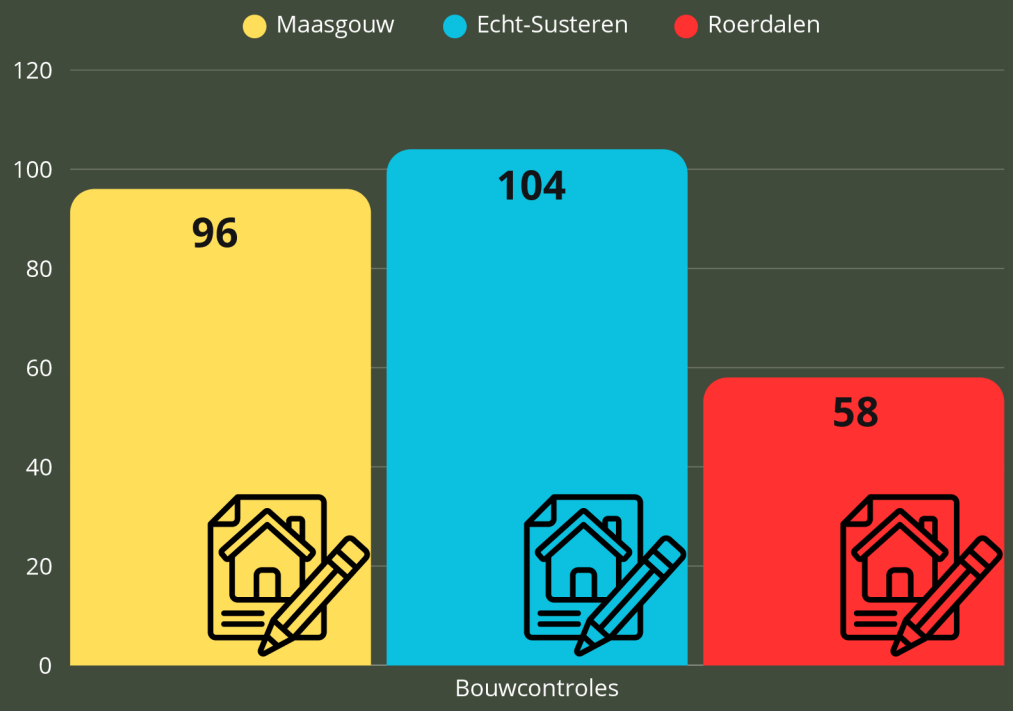

Toezicht milieu

Jaarlijks wordt door de MER-OD in samenwerking met de RUD een programma samengesteld van integrale bedrijfscontroles (accent op milieuregelgeving). Ook voor 2025 is dit controleprogramma opgesteld. De te controleren bedrijven worden bepaald op grond van het uitvoeren van een risicoanalyse. De bedrijven worden gecontroleerd op de voor die branche specifieke regelgeving. In de hele regio Limburg Noord worden tijdens die controles dezelfde toezichtprotocollen gebruikt, maw: er wordt op eenzelfde wijze toezicht uitgevoerd binnen de regio. Dit heet level playing field en is één van de doelstellingen van de RUD-samenwerking. Uit de risico-analyse die voor dit Uitvoeringsprogramma 2025 is uitgevoerd, zijn iets meer controles gerold dan voorgaande jaren. Dat heeft te maken met het feit dat deze risico-analyse nu ook volledig voor de zogenoemde categorie 4T (bedrijven met een lager milieurisico) is 'doorgerekend'. De extra controles die dit met zich meebrengt in de drie MER-gemeenten, worden administratief of projectmatig uitgevoerd. Daarnaast is ook in 2025 nog capaciteit nodig voor het omzetten van het bedrijvenbestand naar de nieuwe indeling die onder de Omgevingswet (per 1 januari 2024) van kracht is gegaan: de zogenoemde milieubelastende activiteiten (mba's). Al met al blijft de benodigde capaciteit (nagenoeg) op het niveau van 2023.

Toezicht brandveiligheid

Door de toezichthouders brandveiligheid van de MER-OD wordt jaarlijks een aantal bedrijven/instellingen integraal gecontroleerd, met het accent op brandveiligheid. Het betreft hier bedrijven en instellingen die een verhoogd risico op het gebied van brandveiligheid hebben, merendeels gebouwen waarin een zorg- of onderwijsfunctie is gehuisvest. Voor 2024 zal het accent van de controles weer vooral liggen op de zorg-, onderwijs-, horeca-, kamerverhuur- en kantoorbranche. Daarnaast adviseren de specialisten brandveiligheidstoezicht ook gevraagd en ongevraagd bij de uit te voeren bouw-, milieu- en evenementencontroles.

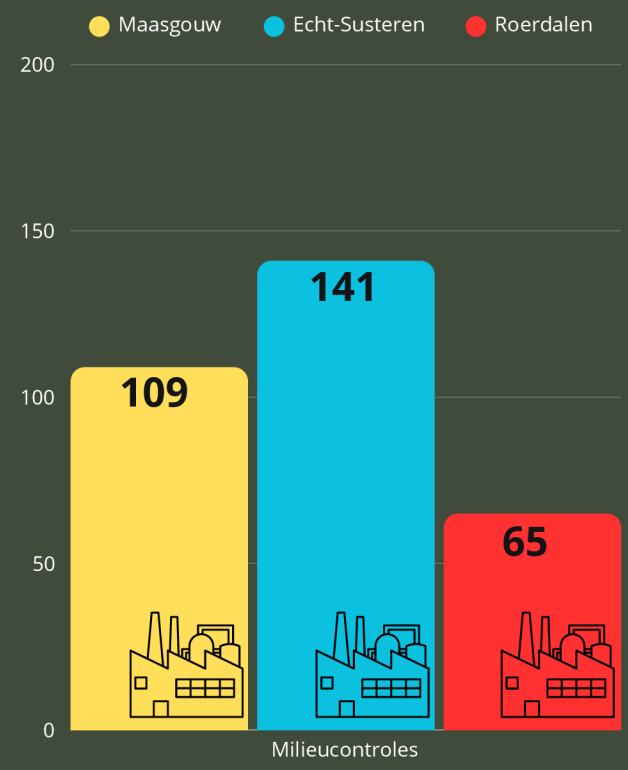

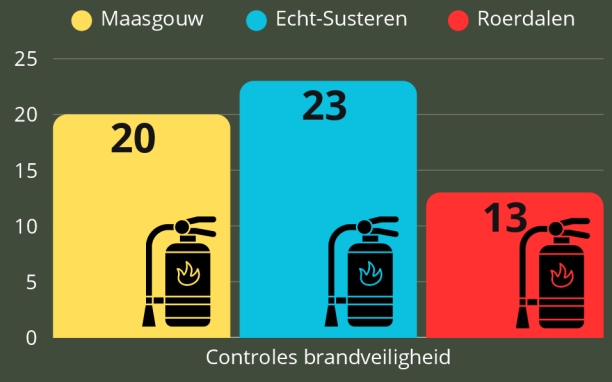

Toezicht energie

De energietransitie is in volle gang. Ook in het bedrijfsleven valt veel energiewinst te behalen. Door het uitvoeren van deze (energiebesparings)controles worden bedrijven geattendeerd op de mogelijkheden om binnen hun bedrijf energiebesparing en daarnaast vaak ook nog kostenbesparing te realiseren. De controles worden uitgevoerd door de energiespecialisten van de MER-OD. Zij wijzen het bedrijf op de – soms heel eenvoudig uit te voeren – energiebesparende maatregelen. Naast het uitvoeren van deze 'reguliere' energiecontroles zijn er binnen de MER-OD ook advies-uren beschikbaar voor de ondersteuning van de gemeenten bij de uitvoering van de beleidsmatige werkzaamheden in de energietransitie. Daarbij kan worden gedacht aan ondersteuning bij het ontwikkelen van plannen voor zonne- en windenergie, het geven van voorlichting op scholen (educatie) en andere projecten op het gebied van duurzaamheid.

Toezicht evenementen

In 2025 wordt ook weer een aantal evenementen gecontroleerd. De MER-OD zal tijdens de controles vooral letten op de veiligheidsaspecten rondom evenementen. Er wordt vooral gecontroleerd bij de (wat grotere, risicovollere) B-evenementen, maar ook zullen er enkele kleinere A-evenementen worden bezocht. Daar waar nodig vindt bij de uitvoering van deze toezichtstaak afstemming met de politie en Veiligheidsregio plaats.

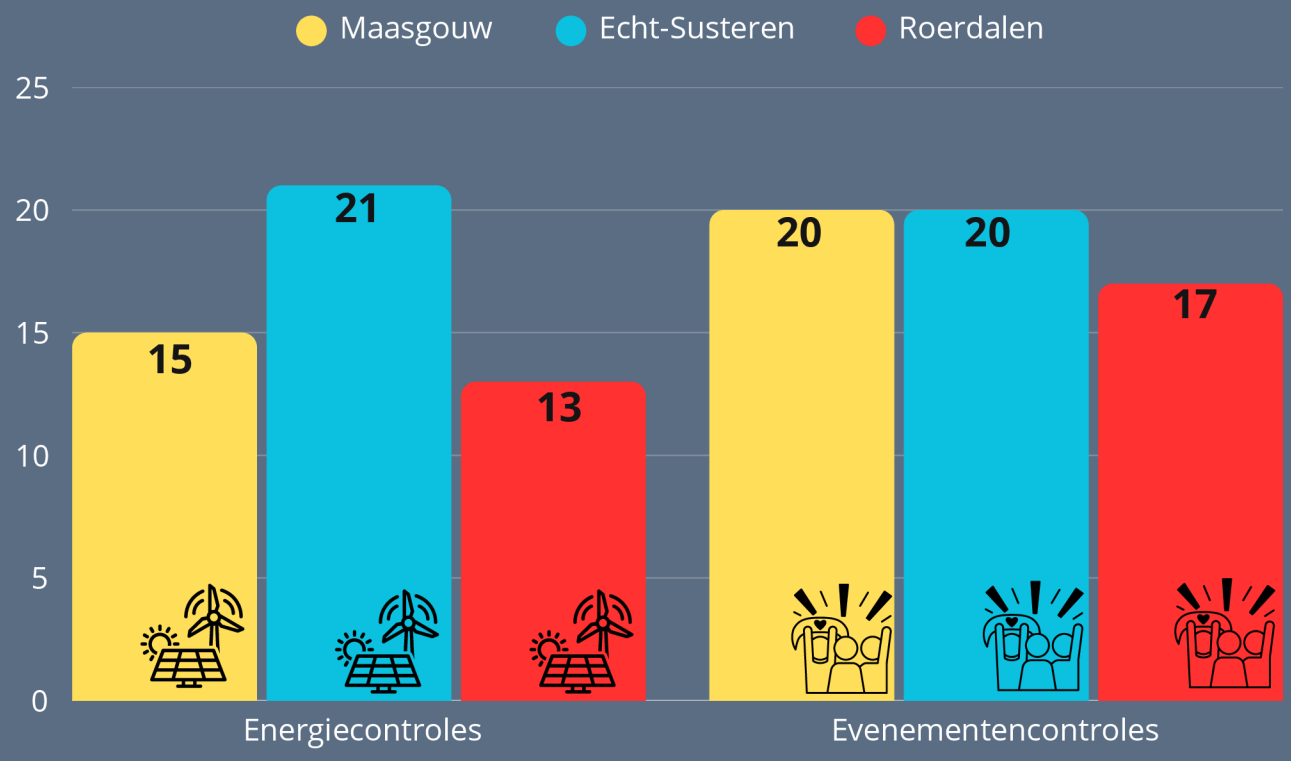

Gebiedsgericht toezicht (boa's)

In 2015 is een start gemaakt met gebiedsgericht toezicht. Dit betekent dat toezichthouders/ BOA's meer en goed zichtbaar aanwezig zijn in aangewezen gebieden. Dit om toezicht uit te oefenen en waar nodig handhavend op te treden op basis van bestuurlijk bepaalde speerpunten. Hieronder is aangegeven in welke gebieden de boa's toezicht houden. De afgelopen jaren is gebleken dat de centrum- en woongebieden steeds meer uren vragen als gevolg van de ingediende klachten. Door deze klachten zijn de boa's automatisch meer in deze gebieden aanwezig en blijft er relatief minder tijd over voor dea ndere gebieden. De gemeenten Maasgouw en Echt-Susteren hebben mede om bovenstaande redenen per 1 januari 2025 extra boa-toezicht gevraagd aan de MER-OD. Het gaat om 1400 uur voor Maasgouw en 4200 uur voor Echt-Susteren. Het boa-toezicht wordt – afhankelijk van de specifieke gemeentelijke wensen – ingezet voor meer zichtbaarheid in de wijken en nabij scholen, toezicht op het honden- en/of afvalbeleid, toezicht in natuurgebieden, controles op toerisme gerelateerde overlast (met name op of aan het water), controles ter ondersteuning van de ondermijningsaanpak en controles op illegaal parkeren. Vanuit het Rijk zijn extra middelen beschikbaar gesteld aan gemeenten voor boa-toezicht in de openbare ruimte, de zogenoemde Du-uitkering.

Waar houden de boa's toezicht?

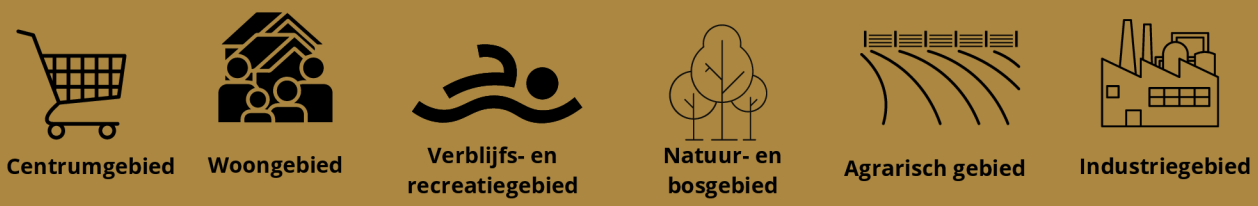

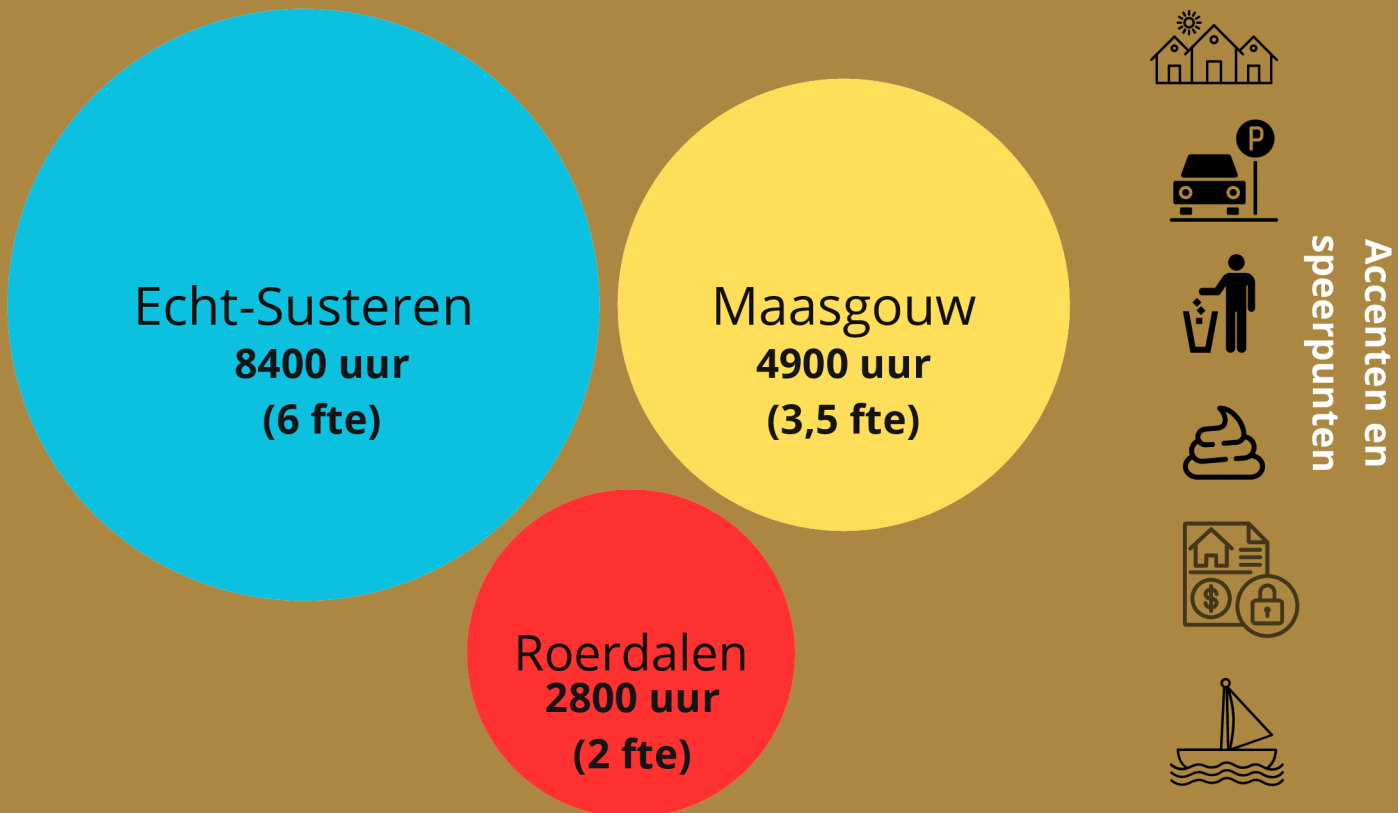

Bezwaar en beroep/hoger beroep

Burgers en bedrijven die het niet eens zijn met besluiten kunnen bezwaar en beroep instellen. Ook bij bezwaar-en beroepsprocedures worden de mogelijkheden verkend van (pre-)mediation. De in 2023 ingekomen aantallen bezwaren en beroepen lagen in de drie gemeenten op of net boven de raming. Jaarlijkse fluctuaties in het aantal juridische procedures zijn overigens de enige constante. Het gaat hier om een zogenoemd vraag-gestuurd product. Bezwaren komen binnen en moeten worden afgehandeld, daar is geen keuze in te maken. De effecten van de Omgevingswet en Wet kwaliteitsborging voor het bouwen die op 1 januari 2024 in werking treden zijn nog onvoldoende concreet om rekening mee te houden. Mogelijk dat dit leidt tot meer of nu juist minder bezwaar- en beroepsprocedures. Deze mogelijke effecten zullen pas daadwerkelijk zichtbaar worden in 2025. In dit uitvoeringsprogramma 2025 is de raming om bovengenoemde redenen gelijk gehouden aan de raming van 2024

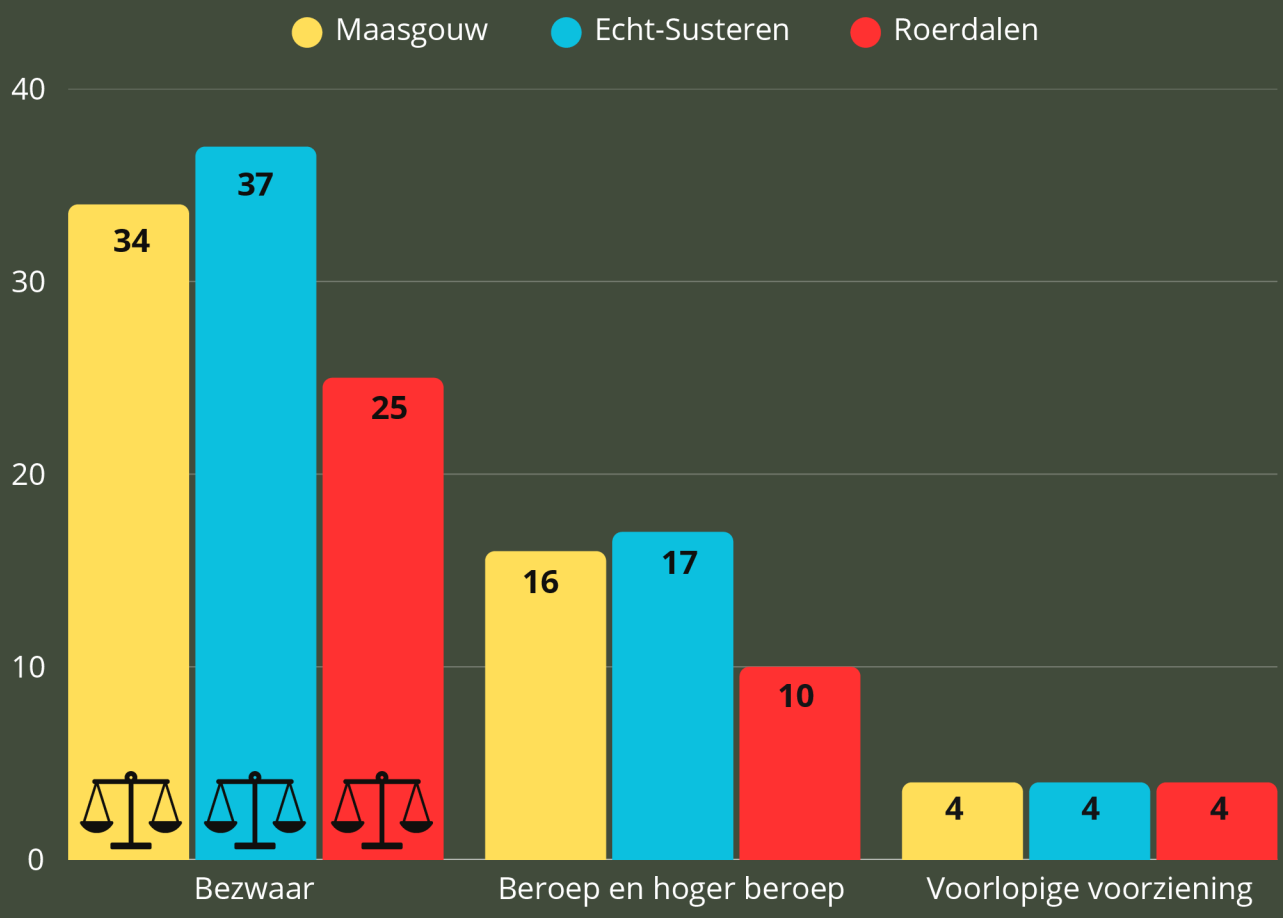

Handhaving

Handhavingsbesluiten worden genomen als een verzoek om de overtreding op te heffen niet tot het gewenste resultaat leidt. De meest voorkomende handhavingsbesluiten zijn last onder dwangsom en last onder bestuursdwang (waaronder de bouwstoplegging). Het aantal handhavingsbesluiten lag in 2024 boven de raming, maar een reden voor een UP-bijstelling voor 2025 is dat niet.

De inspanningen op het gebied van (pre-)mediation en buurtbemiddeling werpen af en toe vruchten af, maar moeten anderzijds niet worden overschat. De resultaten blijven vooralsnog achter bij de verwachting, de tijdsinvestering is relatief hoog. Wel is het kental (de bestede tijd per product) voor de behandeling van een WOO-verzoek (voorheen WOB-verzoek) opgehoogd van 6 uur naar 12 uur ivm de toegenomen omvang en complexiteit van deze verzoeken. Daarnaast zijn extra uren gereserveerd voor de juridische afhandeling van de bestuursrechtelijke aanpak van zwerfvuil en anderszins foutief aanbieden van afval.

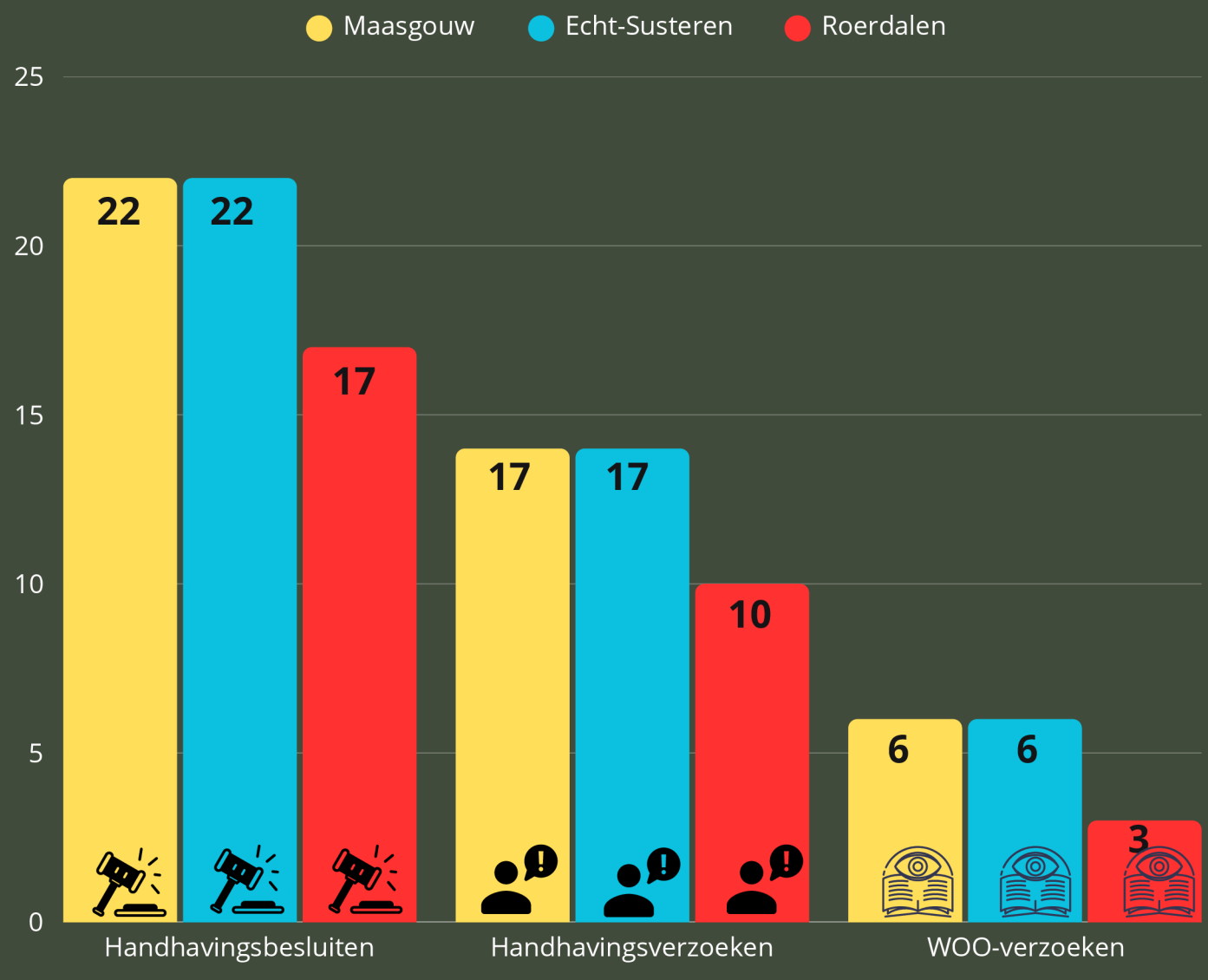

Klachtmeldingen

Klacht/meldingen vallen uiteen in de zogenoemde objectgerichte klacht/meldingen (illegaal bouwen, illegale bedrijfsactiviteiten of klachten over brandveiligheid) en gebiedsgerichte klacht/meldingen (de meldingen voor de boa's). Het aantal klacht/meldingen is de afgelopen jaren gestaag toegenomen. In 2022 was er nog sprake van een flinke toename van het aantal meldingen, maar in 2023 is dat gestabiliseerd. Binnen deze categorie is vooral het aantal meldingen over (vermeend) illegaal bouwen en het aantal geluidsklachten hoog (variërend van burenoverlast tot bedrijfsmatige geluidsoverlast). Dat heeft qua benodigde capaciteit een extra effect: geluidsklachten vergen een arbeidsintensieve aanpak (vaak zijn er meerdere metingen nodig). In dit Uitvoeringsprogramma 2025 is de raming van het aantal objectgerichte klacht/meldingen gelijk gehouden aan 2024.

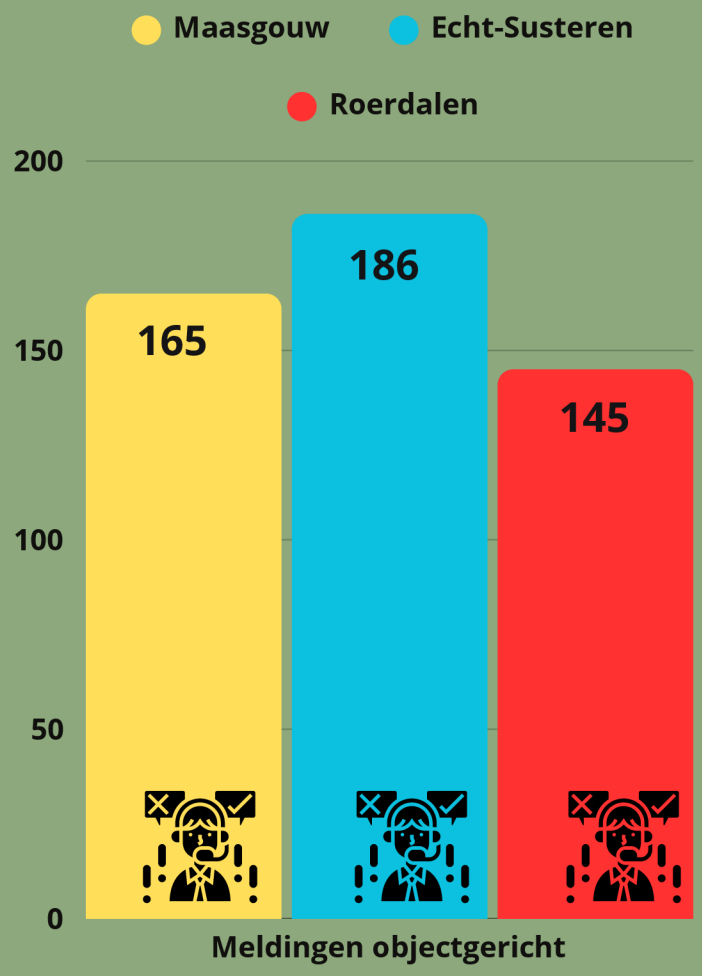

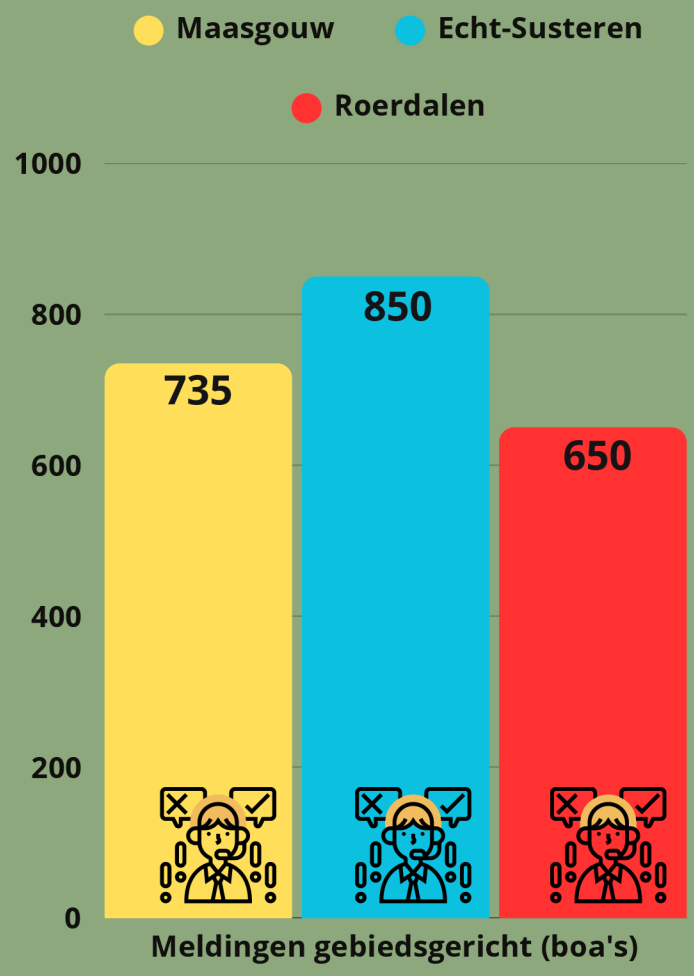

Ook het aantal gebiedsgerichte boa-meldingen (zoals hondenpoep, afval, stoken, dierenoverlast, verkeer/parkeren, overlast hangjongeren) lag in 2024 wederom hoog maar is ten opzicht van 2023 niet substantieel verder gestegen. Dat geldt voor alle MER-gemeenten. Voor het UP'24 betekent dit dat het aantal gebiedsgerichte meldingen gelijk is gebleven aan de raming '24. De boa-meldingen worden opgepakt binnen de per gemeente afgesproken uren van het gebiedsgerichte toezicht, dat de boa's van de OD voor de drie gemeenten uitvoeren. Daarover kan nog worden verwezen naar het onderdeel gebiedsgericht toezicht in dit UP-in-1-oogopslag. Daar is beschreven dat de drie MER-gemeenten sinds 2023 structureel méér boa-uren beschikbaar hebben. Dat geeft uiteraard ook de gewenste extra ruimte voor het oppakken van de vele klacht/meldingen.

Projecten

Naast de reguliere taken op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving, worden in 2025 projecten uitgevoerd. Een groot deel van deze projecten wordt MER-breed uitgevoerd, waardoor capaciteit en middelen efficiënt kunnen worden ingezet. Daarnaast zijn er per gemeente lokale projecten. Sommige projecten zijn reeds gestart in 2024 (of zelfs al eerder) en lopen door in 2025 of worden in 2025 afgerond. Ook start in 2025 een aantal nieuwe projecten. Op deze pagina zijn de gezamenlijke projecten weergegeven. Op de volgende pagina staan de individuele projecten en specifieke accenten per gemeente aangeduid

Aanpak Ondermijning

Reguliere projecten vanuit flexteam/ondermijningsaanpak, aangevuld met extra inzet vanuit ACT!

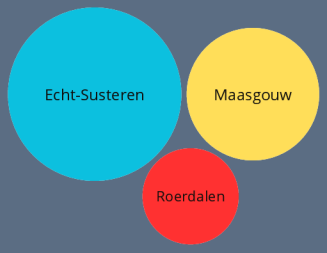

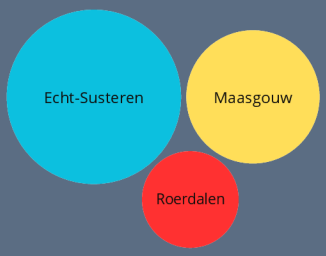

Omgevingswet / doorontwikkeling dienstverlening

De Omgevingsdienst is voortdurend aan de slag met het verbeteren van de dienstverlening. De Omgevingswet vormt daarin een aanjager. Dat gebeurt in nauwe afstemming met de drie gemeenten en de andere teams van het Servicecentrum. Vanuit de regiegroep dienstverlening wordt de samenhang bewaakt en worden projecten geïnitieerd.

Actualisatie APV

MG: o.a. water/reclame/nachtverblijf buiten recreatieterreinen/kermisbeleid
ES: o.a. ondermijningsproof/ evenementenbeleid/reclame/bomenbeleid/ paracommercie/terrassen
RD: o.a. carbidschieten/vuurwerk/buitenreclame

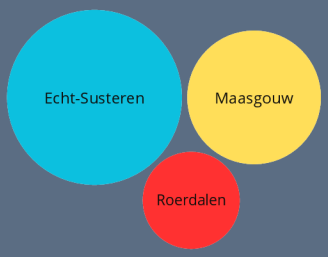

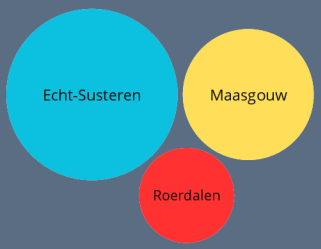

Energietransitie

Diverse inhoudelijke projecten:

Besluit registratie ondergrond (BRO), Geluidemissie drukke wegen, Inventarisatie propaantanks (REV), Wet Goed Verhuurderschap

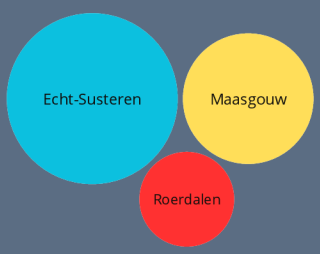

Maasgouw

Aanpak onrechtmatige bewoning recreatiewoningen
Vervolgaanpak illegale bewoning op (voornamelijk) vakantieparken

Overdracht woonwagenlocaties

Veiligheid
Exploitatievergunningen jachthavens / nachtregister

Ruimtelijke projecten
Adviesrol OD bij grote ruimtelijke ontwikkelingen. O.a. hoogspanningsnetwerk-projecten

---

Echt-Susteren

Intrekkingsbeleid verleende omgevingsvergunningen
Initiatief om beleid op te stellen

Vervolgaanpak De Wolfskoul
Juridische afwikkeling controles + hercontroles

Projectopstart Groense Bos

Werkzaamheden agv Verhuurverordening
ivm huisvesting arbeidsmigranten

Ruimtelijke projecten
Adviesrol OD bij grote ruimtelijke ontwikkelingen. O.a. Verbreding/renovatie A2

Nieuw Bibob-beleid
Nieuw beleid heeft invloed op werkzaamheden OD

Roerdalen

Aanpak onrechtmatige bewoning recreatiewoningen
Vervolgaanpak illegale bewoning op (voornamelijk) vakantieparken

Ruimtelijke projecten
Adviesrol OD bij grote ruimtelijke ontwikkelingen. O.a. School Posterholt

Andere wijze klachtafhandeling
Bestuurlijke wens

Afronding project MERU

Afronding project Inhaalslag exploitatievergunningen

CAPACITEIT 2025 BENODIGD VS BESCHIKBAAR

Er is op basis van de in de vorige paragrafen aangeduide werkzaamheden berekend welke capaciteit bij de MER-OD nodig is om in het jaar 2025 de wettelijke taken en de projecten binnen het VTH-werkveld (vergunningen, toezicht en handhaving) te kunnen uitvoeren. Die benodigde capaciteit wordt in de hieronder uitgewerkte tabel vergeleken met de beschikbare (vaste) personele capaciteit van de MER-OD. Die beschikbare capaciteit bedraagt 94,8 fte. Dat is een toename ten opzichte van de vaste personele capaciteit van 2024. De reden voor deze toename is gelegen in de wens om de flexibele schil (inhuur/zzp) af te schalen ten gunste van de vaste bezetting. De reeds jaren bij de MER-OD aanwezige inhuurcapaciteit wordt de komende jaren zoveel als mogelijk afgebouwd en vervangen door vast personeel. Een en ander is vastgelegd in de Kadernota 2026 van het Servicecentrum MER en is ook doorvertaald in de begroting 2025, middels een begrotingswijziging 2025-1, zie paragraaf hierna.

Taakonderdeel	Benodigd UP'25 (in fte's)	Beschikbare vaste formatie (Kadernota/begroting) in fte's)	Verschil
Vergunningverlening bouwen/ro/aanleg/kap/mon/sloop (incl advisering brandveiligheid/constructie/culthist/-archeol/welstand)	18	17,2	-0,8
Vergunningverlening milieu (incl advisering groene wetgeving)	3,6	2,8	-0,8
Vergunningverlening apv/bijzondere wetten + markten/kermissen	5,0	5,7	0,7
Toezicht bouwen/ro/sloop/asbest/brandveiligheid	10,0	8,7	-1,3
Toezicht milieu	4,6	4,9	0,3
Toezicht gebiedsgericht/evenementen (boa's)	11,5	11,5	0
Advisering juridisch (bezwaar/beroep + handhaving)	12,4	13,5	1,1
Advisering bodem (incl toezicht)	2,3	2,5	0,2
Advisering geluid	2,1	2,0	-0,1
Advisering omgevingsveiligheid	0,7	0,9	0,2
Dienstverlening	9,5	9,5	0
Kwaliteit	7,2	7,2	0
Stuurlaag	8,4	8,4	0
Totaal	**95,3**	**94,8**	**-0,5**

CAPACITEIT 2025
BENODIGD VS BESCHIKBAAR

In de begroting 2025 van de MER-OD zijn de middelen opgenomen die nodig zijn voor de uitvoering van de taken zoals opgenomen in dit UP. Zie hieronder de afdruk uit paragraaf 2.4 van de begroting van het Servicecentrum MER 2025. Deze bedragen linken 1-op-1 aan de bedragen die beschikbaar zijn in de gemeentelijke begrotingen 2025.

Deze begroting 2025 is middels begrotingswijziging BW 2025-1 bijgesteld op basis van de vastgestelde Kadernota 2026. Daarmee is financiering van de formatie die nodig is om de taken uit dit Uitvoeringsprogramma adequaat te kunnen uitvoeren geborgd.

De MER-OD zal de benodigde formatie voor de uitvoering van de in dit Uitvoeringsprogramma opgenomen taken organiseren met de genoemde vaste formatie en daar waar nodig met inzet vanuit de flexibele schil (ook die middelen zijn beschikbaar in de begroting). Voor de inzet van flexibele schil wordt in eerste instantie een beroep gedaan op ondersteuning vanuit andere gemeenten binnen de RUD LN (tegen bestuurlijk vastgestelde RUD-tarief van € 105 per uur). Lukt dit niet, dan kan extern worden ingehuurd, waarbij in het geval van zzp-inzet rekening wordt gehouden met de eisen uit de Wet dba.

OMGEVINGSDIENST		Realisatie 2024	Begroting 2025 na wijzigingen	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Vergunningen	Omgevingscommissie	24.838	30.000	30.000	30.000	30.000	30.000
	Externe adviseurs	49.922	50.000	50.000	50.000	50.000	50.000
	Inhuur flexibele schil	1.653.362	0	0	0	0	0
	Proceskosten	18.732	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000
	Totaal	**1.746.854**	**90.000**	**90.000**	**90.000**	**90.000**	**90.000**
Toezicht & Handhaving	Autokosten/Lease auto's	34.233	95.000	95.000	95.000	95.000	95.000
	Totaal	**34.233**	**95.000**	**95.000**	**95.000**	**95.000**	**95.000**
Personeel	Kosten Personeel	6.603.310	9.034.399	9.203.963	9.203.963	9.203.963	9.203.963
	Overige personeelskosten	323.400	0	0	0	0	0
	Stelpost langdurig ziekteverzuim		0	0	0	0	0
	Stelpost onvoorzien		50.000	50.000	50.000	50.000	50.000
	Stelpost RUD ontwikkelingen		50.000				
	Totaal	**6.926.710**	**9.134.399**	**9.253.963**	**9.253.963**	**9.253.963**	**9.253.963**
Doorbelasting	Doorbelasting bedrijfsvoering	2.247.564	2.124.586	2.216.148	2.192.593	2.192.593	2.192.593
	Bijdrage Maasgouw	-814.067					
	Bijdrage Echt-Susteren	-891.834					
	Bijdrage Roerdalen	-541.663					
	Totaal	**0**	**2.124.586**	**2.216.148**	**2.192.593**	**2.192.593**	**2.192.593**
Huisvestingskosten Maasgouw			183.663	183.663	183.663	183.663	183.663
	Totaal	**0**	**183.663**	**183.663**	**183.663**	**183.663**	**183.663**
Totale lasten		**8.707.797**	**11.627.648**	**11.838.774**	**11.815.219**	**11.815.219**	**11.815.219**
Bijdrage gemeenten	Maasgouw	2.526.622	3.032.430	3.072.747	3.072.747	3.072.747	3.072.747
	Echt-Susteren	2.767.984	3.831.720	3.881.148	3.881.148	3.881.148	3.881.148
	Roerdalen	1.681.158	2.081.909	2.111.727	2.111.727	2.111.727	2.111.727
Doorbelasting	Doorbelasting Maasgouw		716.410	783.187	774.862	774.862	774.862
	Doorbelasting Echt-Susteren		878.304	905.075	895.455	895.455	895.455
	Doorbelasting Roerdalen		529.872	527.886	522.276	522.276	522.276
Overige baten	Inkomsten RUD / Acad.	183.384	100.000	100.000	100.000	100.000	100.000
	Detachering personeel	70.805					
	Totaal	**7.229.953**	**11.170.645**	**11.381.771**	**11.358.216**	**11.358.216**	**11.358.216**
Huisvestingskosten	Maasgouw		61.931	64.907	64.907	64.907	64.907
	Echt-Susteren		75.926	75.008	75.008	75.008	75.008
	Roerdalen		45.806	43.749	43.749	43.749	43.749
	Totaal	**0**	**183.663**	**183.663**	**183.663**	**183.663**	**183.663**
UP	Maasgouw	322.651					
	Echt-Susteren	693.060					
	Roerdalen	188.793					
	Totaal	**1.204.504**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Bijdrage VVGB	Maasgouw	171.490	171.490	171.490	171.490	171.490	171.490
	Echt-Susteren	70.048	70.048	70.048	70.048	70.048	70.048
	Roerdalen	31.802	31.802	31.802	31.802	31.802	31.802
	Totaal	**273.340**	**273.340**	**273.340**	**273.340**	**273.340**	**273.340**
Totale baten		**8.707.797**	**11.627.648**	**11.838.774**	**11.815.219**	**11.815.219**	**11.815.219**
Saldo		**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Met periodieke bestuurlijke rapportages wordt de output gemonitord. En in de periodieke financiële rapportages wordt zichtbaar in hoeverre de MER-OD binnen de marges van de aan haar beschikbaar gestelde middelen blijft.

BESTUURLIJKE RESTRISICO'S

De overheid kan niet alles gelijktijdig uitvoeren.
Op basis van een probleemanalyse zijn prioriteiten gesteld. In dit hoofdstuk leest u dat dit, gelet op het bestuurlijke restrisico, zorgvuldig en gemotiveerd is gebeurd. Bij het maken van keuzes omtrent de uit te voeren VTH-taken is uitgegaan van de uitkomst van de regionaal opgestelde probleemanalyse. Zie hiervoor ook pagina 11 van dit Uitvoeringsprogramma.
Hieronder wordt per beleidsveld toegelicht welke keuzes er zijn gemaakt. Daar waar er kwalitatieve of kwantitatieve keuzes zijn gemaakt die afwijken van een landelijke norm is er sprake van een bestuurlijk restrisico. Met de vaststelling van dit programma accepteert het bestuur die risico's. Daarnaast wordt bij een aantal taakvelden ingegaan op de risico's op het gebied van arbeidsmarktkrapte. Het werkveld 'omgevingsrecht' heeft daar momenteel namelijk nagenoeg over de volle breedte last van. Het vinden van deskundig personeel is een nieuwe uitdaging voor veel gemeentelijke VTH-afdelingen, en dus ook voor de MER-OD.
Achter de kop van elk taakveld staat een metertje waarmee snel zichtbaar is of er sprake is van een laag (groen), gemiddeld (oranje) of hoog (rood) restrisico.
Voor de wijze waarop met de financiële consequenties van mogelijke extra benodigde capaciteit wordt omgegaan, wordt verwezen naar hoofdstuk 6.

Vergunningverlening milieu

Het restrisico is gemiddeld. Het op peil houden van de benodigde formatie van de OD op dit taakveld is al enkele jaren een uitdaging. Dat heeft vooral te maken met de grote krapte op de arbeidsmarkt in dit specialisme. De beperkte vaste formatie - ongeveer 1,5 fte - wordt mede om die reden al enige tijd aangevuld met inhuur. Door de personele wisselingen van deze inhuur blijft het puzzelen met de gewenste capaciteit en continuïteit voor deze werkzaamheden. Dat heeft met name een ongewenste impact op de doorlooptijden van de milieuadvisering in het kader van de gemeentelijke omgevingsplannen. De OD blijft zoeken naar aanvulling van de vaste formatie.
Risico's in kwalitatieve zin zijn er niet of nauwelijks, omdat er volledig conform geldende milieuregels (RUD-brede protocollen) wordt getoetst en daarbij geen concessies worden gedaan op diepgang.

Vergunningverlening bouwen

Het restrisico is gemiddeld. Dat heeft te maken met de combinatie van hoge werkdruk (zeer hoge aantallen omgevingsvergunningen) en de enorme krapte op de arbeidsmarkt die zich de afgelopen jaren heeft gemanifesteerd. Hierdoor is een kwalitatieve aanvulling van de formatie, in tijden waarin die zeer gewenst is, erg lastig.

Een en ander heeft in de afgelopen jaren – mét bestuurlijke rugdekking – al geleid tot enkele (tijdelijke) ingrepen in de wijze van organiseren van dit taakveld. Daarnaast heeft de OD de uitdaging om de flexibele schil (inhuur) zoveel mogelijk af te bouwen en de vaste formatie op orde te brengen. Met de huidige arbeidsmarktkrapte is dat geen geringe opgave. Senior vergunningverleners zijn niet of nauwelijks beschikbaar. En dus moet worden geïnvesteerd in het opleiden van junior of medior medewerkers. En ook dat vergt weer een tijdsinvestering van de meer ervaren collega's. Desondanks doet de OD er alles aan om de dienstverlening aan de burgers en bedrijven van de MER-gemeenten op een zo hoog mogelijk niveau te houden. De klanttevredenheid lag ook in 2024 weer rond het cijfer 7. De effecten van de per 1-1-2024 in werking getreden Omgevingswet en de daarmee gemoeide tijdsinvestering bij het team vergunningverlening zijn nog niet volledig duidelijk en daarmee nog niet optimaal organiseerbaar. Dat maakt ook de opgave voor 2025 extra uitdagend. De belasting voor medewerkers is hoog.
Daar waar ingrepen in de kwaliteit van de uitvoering van de vergunningverlenende taken bij de MER-OD in 2025 desondanks nodig zouden zijn, wordt dit tijdig besproken met de gemeenten en verantwoordelijke portefeuillehouders.
Afgezien van bovenstaande arbeidsmarktproblematiek is het restrisico binnen dit taakveld laag, omdat binnen onze gemeente bouwplannen getoetst worden conform de wettelijk voorgeschreven bouwtechnische eisen. Daarnaast worden bouwplannen – voor zover relevant of wettelijk voorgeschreven – getoetst op allerlei specifieke aspecten, zoals cultuurhistorie en archeologie, groene wetgeving, bodem, geluid en externe veiligheid. Hiermee wordt voldaan aan de eisen uit de landelijke kwaliteitscriteria voor het bouwdeel van de omgevingsvergunning.

Vergunningverlening APV
Het restrisico is gemiddeld tot laag. Er is voldoende beschikbare capaciteit om de geplande werkvoorraad te kunnen uitvoeren waardoor er geen kwantitatieve en kwalitatieve keuzes zijn gemaakt. Wel wordt het werk steeds uitdagender, mede als gevolg van de toegenomen complexiteit bij vergunningen voor evenementen en de Bibob-regels. Ook de drie van elkaar afwijkende APV's van de MER-gemeenten maken het werk voor de APV-medewerkers niet zelden tot een uitdaging.

Toezicht objectgericht toezicht milieu
Het restrisico is gemiddeld, maar inherent en niet nieuw. Niet elk bedrijf kan namelijk elk jaar worden gecontroleerd. Ook is deze controle geen garantie dat er geen incidenten zullen plaatsvinden. En ook de branchegerichte aanpak, die in 2021 is ingevoerd, kan het restrisico niet (substantieel) verlagen. De MER-OD voert controles uit bij bedrijven uit een aantal (vanuit de RUD-breed gehanteerde risicoanalyse) geselecteerde branches. De resterende toezichtcapaciteit wordt ook in 2025 ingezet om dossieronderzoeken te doen in het kader van de noodzakelijke omzetting van inrichting naar mba's. Er worden door de MER-OD nog steeds méér bedrijven gecontroleerd dan op basis van de regionale minimumnorm is voorgeschreven.

Jaarlijks wordt daarmee grofweg zo'n 15-20% van het totale bedrijvenbestand gecontroleerd. De bedrijven die niet worden gecontroleerd vallen onder het bestuurlijk restrisico. Wel kunnen steekproefsgewijs, bijvoorbeeld naar aanleiding van klachten en meldingen, controles plaatsvinden bij bedrijven die nu niet zijn 'voorgeselecteerd'.

Toezicht objectgericht bouwen/slopen/ro

Op de eerste plaats dient te worden opgemerkt dat geen capaciteit voorhanden is om bestaande bebouwing te controleren m.u.v. toezicht vanuit het aspect brandveiligheid (zie pagina 11) en de integrale controles die plaatsvinden bij bedrijven (zie hierboven) en horecagelegenheden. Van belang bij het beschrijven van het restrisico bij toezicht bouwen/slopen/ro is dat de systematiek van het toezicht vanaf 2018 is gewijzigd. Voorheen werden alle bouwwerkcategorieën gecontroleerd, maar dan steeds slechts een bepaald percentage van het aantal verleende vergunningen in die betreffende bouwwerkcategorie. Dit had diverse nadelen (willekeur, nauwelijks planbaar, te veel toezicht naar laag-risico bouwwerken). In overleg met verantwoordelijke bestuurders is gekozen voor een andere systematiek. De risico-lage bouwwerken worden helemaal niet meer gecontroleerd en de risicovolle bouwwerken worden 100% gecontroleerd. Per saldo heeft dat niet of nauwelijks invloed op de benodigde capaciteit, enkel de aandacht van het bouwtoezicht verplaatst zich. Daar komt wel bij dat – in het verlengde van de toename bij bouwvergunningverlening – ook bij bouwtoezicht sprake is van een toename van de benodigde capaciteit vanwege de verhoogde bouwactiviteit. Bestuurlijk is ervoor gekozen om dit meer gevraagd toezicht ook daadwerkelijk in te zetten. Dat betekent dat er als gevolg van de toegenomen bouwactiviteiten géén sprake is van toename van het restrisico. Dat restrisico blijft kwantitatief op het niveau van de voorgaande jaren, sterker nog: het restrisico daalt omdat het accent van het bouwtoezicht als gevolg van gewijzigde systematiek (zie hierboven) meer komt te liggen bij de risicovolle bouwwerken.
Kwalitatief is er – reeds bij de start van de OD – voor gekozen om de controles uit te voeren conform het Integraal Toezichtsprotocol (iTP). Ook deze werkwijze leidt tot beperking van de restrisico's, omdat het werken volgens het iTP betekent dat de bouwactiviteiten zoveel mogelijk per fase worden gecontroleerd en de bouwinspecteur derhalve meerdere keren aanwezig is op de betreffende bouwlocatie.
De impact van de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen zal In 2025 meer zichtbaar gaan worden. In 2024 heeft de OD nog veel 'Wabo-bouwplannen' verwerkt en waren de effecten van deze nieuwe wet nog niet goed te duiden, ook al omdat een deel van de wet nog niet is ingevoerd (een deel van de particuliere bouwwerken uit gevolgklasse 1 blijft nog uitgezonderd van de Wkb). In de huidige formatie van de OD is rekening gehouden met een beperkt 'negatief' effect van de Wkb op de werkzaamheden van bouwtoezicht (minder werk dus).

Toezicht openbare ruimte (boa's)

Bij het toezicht in de openbare ruimte is gekozen voor een gebiedsgerichte aanpak. Dit vergroot de zichtbaarheid van de boa's. Tijdens dit gebiedsgerichte toezicht wordt aandacht gegeven aan de bestuurlijk gewenste lokale accenten en kunnen de klacht/meldingen worden afgehandeld.

Met de door de MER-gemeenten in de afgelopen jaren mogelijk gemaakte uitbreiding van de boa-formatie bij de OD wordt het restrisico (bijvoorbeeld het niet adequaat kunnen afhandelen van alle klacht/meldingen) verder beperkt. De boa's Domein I verdelen hun beschikbare uren op basis van een weekrooster over een groot aantal gebieden (alle kernen, buitengebieden, recreatiegebieden, bos- en natuurgebieden en industrieterreinen van de gemeente).
Bij urgente klachten wordt direct gereageerd, maar het kan voorkomen dat zich op enig moment twee of meerdere urgente klachten of incidenten gelijktijdig voordoen. Op basis van een weging van het aanwezige risico bij de diverse situaties wordt dan een keuze gemaakt en bestaat de kans dat er niet of niet direct gereageerd kan worden op een klacht/incident.

Juridische taken
Het restrisico is laag omdat er geen kwantitatieve en kwalitatieve keuzes zijn gemaakt. Dat kan ook niet of nauwelijks, omdat er bij de meeste juridische producten sprake is van vraaggestuurde output (de gemeente/MER-OD heeft maw geen keuze, het product moet worden afgehandeld). De binnen de MER-OD beschikbare vaste capaciteit voor juridische werkzaamheden is ontoereikend om alle verwachte juridische dossiers af te kunnen handelen. Om die reden zal inzet van flexibele schil noodzakelijk zijn, ook in 2025. Zeker ook omdat met name de aantallen bezwaren en handhavingszaken de afgelopen jaren zijn toegenomen. Kleine kanttekening: de in onderhavig uitvoeringsprogramma opgenomen aantallen betreffen verwachtingen. Het kan zijn dat er in het geplande uitvoeringsjaar meer of minder juridische zaken op de gemeente afkomen.

Bodem
Het restrisico is laag. De gevraagde taken kunnen nagenoeg volledig worden uitgevoerd. Voor zover de taken niet met de binnen de gemeente aanwezige capaciteit kunnen worden uitgevoerd, kan een beroep worden gedaan op een van de partners binnen de RUD Limburg Noord.

Externe veiligheid
Het restrisico is laag. De MER-OD heeft sinds 2022 een eigen EV-specialist in dienst. Deze specialist werkt voor de drie MER-gemeenten, maar heeft daarnaast ook uren beschikbaar om te ondersteunen bij andere gemeenten in de regio (via de RUD LN).

Geluid
Het restrisico is laag. De gevraagde taken kunnen inmiddels - grotendeels - door de bij de OD aanwezige vaste medewerkers worden uitgevoerd. Inzet van flexibele schil is nog maar voor een beperkt aantal uren nodig. Voor zover de taken niet met de binnen de gemeente aanwezige capaciteit kunnen worden uitgevoerd, kan ook een beroep worden gedaan op een van de partners binnen de RUD Limburg Noord, echter ook daar is dit specialisme niet of nauwelijks voorhanden.

Luchtkwaliteit

Het restrisico is laag. De MER-OD beschikt zelf over medewerkers met beperkte kennis, zodanig dat de taken mbt het beoordelen van luchtrapportages en geurhinder en de advisering hierover in het kader van initiatieven, vergunningverlening en toezicht en handhaving zelf kunnen worden uitgevoerd. Voor zover de taken niet door de binnen de MER-OD aanwezige medewerkers kunnen worden uitgevoerd, kan een beroep worden gedaan op een van de partners binnen de RUD Limburg Noord.

Brandveiligheid

Het restrisico is beperkt omdat er gelet op de beschikbare capaciteit weliswaar kwantitatieve keuzes zijn gemaakt maar dat hierbij wel rekening is gehouden met de uitkomst van de probleemanalyse. Elk jaar wordt op grond van de genoemde risicoanalyse een controleprogramma samengesteld. Hierbij worden de gebouwen met een hoog risico tav brandveiligheid geprioriteerd. Hierbij gaat het vooral om sectoren als zorg, onderwijs/opvang, kantoren en industrie, gemeenschapshuizen en (andere) horeca. Daarnaast wordt tijdens de milieu(bedrijfs)controles ook gelet op het aspect brandveiligheid; bij excessen wordt in dat geval ook ingegrepen. Voor het concrete toezichtprogramma voor 2025 wordt verwezen naar betreffend onderdeel op pagina 11 van dit Uitvoeringsprogramma. Het aanwezige risico is dus vooral van kwantitatieve aard: er is jaarlijks maar beperkt capaciteit beschikbaar voor controles brandveilig gebruik, veel gebouwen worden bijgevolg maar één keer in de zoveel jaar bezocht.

Groene wetgeving

Deze taak is nog steeds betrekkelijk nieuw binnen het takenpakket van de gemeente. Met het inrichten van het specialisme groen/ecologie wordt (grotendeels) voldaan aan de landelijke kwaliteitscriteria 3.0 en kan binnen de OD worden voorzien in de door de gemeenten gewenste advisering op dit onderdeel. Met de nu opgenomen uren wordt adequaat voorzien in advisering op dit taakonderdeel. Het restrisico is dan ook laag. Wel staat er de afgelopen tijd extra druk op dit taakonderdeel als gevolg van de nieuwe woningbouwopgave in relatie tot het stikstofdossier.